

Bemærkninger til forslaget

Forslaget er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 73 fra folketingsåret 1988-89. (Se Folketingstidende 1988-89, forhandlingerne sp. 8229, sp. 8631 og Tillæg A sp. 5371).

Socialistisk Folkeparti fremsatte i folketingsåret 1986-87 (1. samling) forslag til lov om ændring af lov om retsforholdet mellem arbejdsgivere og funktionærer. (Beskyttelse mod opsigelse efter arbejdsskadebetinget sygefravær, lovforslag nr. L 97, se Folketingstidende 1986-87 (1. samling), forhandlingerne sp. 2339, 5627 ff og Tillæg A, sp. 1733).

Baggrunden for dette lovforslag var en markant stigning i afskedigelser med henvisning til funktionærlovens § 5, stk. 2. Mange ansatte under funktionærloven opfattede, at den beskyttelse, der lå i loven med de 120 dage, ikke var reel, idet loven blev og fortsat bliver brugt til at afskedige ansatte med, hvilket ikke har været meningen med loven, da den i sin tid blev vedtaget.

Under debatten i Folketinget om dette lovforslag blev det af arbejdsministeren fremført, at SF's forslag »kunne komme til at virke mod sin hensigt, fordi enhver skærpelse af 120-dages-reglen jo, hvis det var det, arbejdsgiveren ville, kunne tilskynde pågældende til i stedet at sige funktionæren op straks ved sygdommens indtræden med sædvanligt varsel« (Folketingets forhandlinger 1986-87 (1. samling), spalte 5628).

Forslagsstillerne har måttet give ministeren ret i, at loven ville kunne tolkes således. Flere jurister har undersøgt sagen og er kommet til samme resultat. Og det har da også vist sig, at der stadig sker flere og flere afskedigelser på grundlag af 120-dages-reglen, hvilket er klart utilfredsstillende og stridende imod intentionen med loven.

Da de fleste ordførere under ovennævnte debat om SF's forslag var positive over for forslaget, men manglede yderligere dokumentation, har forslagsstillerne forhørt sig hos nogle af de berørte fagforbund om deres erfaringer.

Fra Husligt Arbejder Forbunds 27. kongres 1988 blev følgende nævnt:

»Tallene er alarmerende i sig selv, idet årsagen til sygdom ofte er arbejdsskader eller systematisk nedslidning på grund af dårlige arbejdsforhold, uensigtsmæssig indretning af arbejdsstederne og manglende vilje til at afhjælpe disse forhold.

120-dages-reglen anvendes af næsten alle arbejdsgivere og betyder, at den ansatte efter denne regel kan afskediges med kun én måneds varsel, uanset om de pågældende har været ansat over 15 år og reelt skulle have et opsigelsesvarsel på seks måneder. Det er den ene side af sagen; men den anden side er faktisk værre. Nemlig at der til sygedage også medregnes fravær på grund af arbejdsskader.

Sammenholdes tingene med hinanden, betyder det direkte, at arbejdsgiveren egentlig sparer penge ved dels ikke at anskaffe ordentlige hjælpemidler, dels ved ikke at foretage en arbejdsvenlig indretning af arbejdsstederne og så samtidig sparer penge ved igen at kunne afskedige medlemmer med et forkortet varsel, der på grund af de ringe arbejdsforhold bliver syge. Der er således en dobbelt besparelse for arbejdsgiveren.

I stedet burde der faktisk være en straf for at lade medlemmerne arbejde under forhold og på steder, der enten resulterer i arbejdsskader eller en systematisk nedslidning.

Arbejdsgiverne tæller også sygefravær i forbindelse med den såkaldte § 12-erklæring med i de 120 sygedage. Det på trods af at der kun kan udstedes en sådan erklæring, hvis det forud kan dokumenteres, at der er et kronisk tilbagevendende årligt sygefravær af en væsentlig varighed. Kommunerne udsteder § 12-erklæringer for at få folk i arbejde samtidig med, at kommunerne som arbejdsgivere med den anden hånd afskediger de samme personer på grund af sygdom. Den sygdom, som var en betingelse for, at den såkaldte § 12-erklæring kunne udstedes. I nogle kommuner tæller man også delvise sygedage med i opgørelsen over de 120 sygedage.« (»Overenskomstudviklingen, s. 29, Husligt Arbejder Forbunds 27. ordinære kongres, 1988«).